

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519203633
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519203633.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobkyne M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. J. I. XXX, zastúpenej JUDr. K. P., advokátom so sídlom Y., G. XXX/X, proti žalovanej M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19. decembra 2019, č. k. 12C/73/2019-31, takto

rozhodol:

Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobným návrhom doručeným súdu dňa 09.12.2019 domáhala, aby súd rozhodol o vyslovení neplatnosti právneho úkonu, a to kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 21.08.2019 a určil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. K.. Zároveň s podanou žalobou žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd uložil žalovanej zákaz akéhokoľvek nakladania, prevodu na tretie osoby a zaťažovať právami tretích osôb nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 21.08.2019, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. K., a to dom súp. č. XXX, postavený na parcele č. XXXX, parcela registra "C" č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría, vo výmere XXX m² a parcela registra "C" č. XXXX - zastavané plochy a nádvoría vo výmere XXX m². Právne vec súd posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Súd uviedol, že neodkladné opatrenie možno vydať pred začatím konania, alebo po začatí konania, alebo po ukončení konania. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o nutnosti neodkladnej úpravy. Neodkladné opatrenie môže v odôvodnených prípadoch byť konečným rozhodnutím, ale jeho hlavnou funkciou je rýchlá, i keď dočasná úprava právnych a faktických pomerov účastníkov. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Základnou podmienkou vydania neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu, vedúceho k jeho nariadeniu. Ide o taký stav právnych, nielen faktických vzťahov medzi účastníkmi, ktoré bezpodmienečne vyžadujú rýchlu súdnu úpravu. Súd musí skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, vzhľadom na naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponecháva na voľnú úvahu súdu. Súd sa pri tom opiera o výsledky urýchleného dokazovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t. j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením. Z preventívnej povahy neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o prostriedok, ktorým možno poskytnúť okamžitú ochranu porušeným alebo ohrozeným právam v tých prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude

ohrozená. Keďže rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím meritórnym, súd pri rozhodovaní o ňom nevykonáva dokazovanie. Aj napriek tomu však skúma, či navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčil všetky skutočnosti, ktoré sú v zmysle Civilného sporového poriadku predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Ide najmä o osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. K návrhu musí navrhovateľ neodkladného opatrenia pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Z obsahu podania súd zistil, že v predmetnej veci sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia proti žalovanej podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p.. Po oboznámení sa s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a s ním súdu predložených listín súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP bol podaný nedôvodne. Existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami alebo nároku, prípadne ich osvedčenie samotné, ešte netvorí zákonný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávnenou stranou aspoň osvedčené. V danom prípade súd nedospel k záveru, že by žalobkyňa osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, a to prostredníctvom nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia, pretože súd v tomto štádiu konania nemá osvedčené, že žalovaná sa správa spôsobom, ktorý odôvodňuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami. Žalobkyňa nepredložila súdu žiadny dôkazný materiál, z ktorého by vyplynulo, že žalovaná zamýšľa prevod alebo zaťaženie predmetných nehnuteľností. (napr. komunikácia medzi stranami sporu, svedecké výpovede, inzerovanie ponuky na predaj a pod.). S poukazom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia zákona mal súd za to, že v danom prípade nebolo preukázané splnenie jednej zo zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to preukázanie nutnosti bezodkladnej úpravy pomerov, a preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Žalobkyňa uviedla, že bola aktívne legitimovaná na podanie žaloby, pretože bola vlastníkom predmetných nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, Q. úradom S., k. ú. K., okres S., obec K.. Žalobkyňa sa s manželom žalovanej dohodla na pôžičke finančných prostriedkov vo výške 15000,- €, ktoré sa mu zaviazala žalobkyňa uhradiť po predaji predmetných nehnuteľností. Žalobkyňa ďalej uviedla, že skutkový stav k dnešnému dňu je taký, že žalovaná vymenila všetky zámky na rodinnom dome a žalobkyňa nemá akúkoľvek možnosť disponovať s hnutelnými vecami vnesenými v nehnuteľnostiach, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Žalobkyňa sa dôvodne obávala, že žalovaná prevedie predmetné nehnuteľnosti na tretiu osobu, resp. zaťaží ich právami tretích osôb do doby, kým súd právoplatne rozhodne vo veci samej a na základe výsluchu svedkov-notár, kupujúci, svedkovia na stretnutiach, resp. samotného vyšetrovania políciou sa preukáže, že žalobkyňa si požičala od žalovanej sumu 15000,- €. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v prípade nehnuteľností môže byť rozhodujúcou skutočnosťou pre nariadenie neodkladného opatrenia obava, že nehnuteľnosť bude prevedená na inú osobu alebo zaťažená právami tretích osôb. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia môže byť aj súčasťou žaloby vo veci samej. Keďže v prípade nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa strane uloží, aby nenakladala s nehnuteľnosťou, ide o zásah do vlastníckeho práva, je potrebné právne posúdiť, aké obmedzenie vlastníckeho práva by bolo primerané a sledovalo by účel, ktorý sa zamýšľa neodkladným opatrením docieľiť a ktoré by naopak už predstavovalo neprimerané obmedzenie vlastníka. V súvislosti s nariadením neodkladného opatrenia vo vzťahu k nakladaniu s nehnuteľnosťou je dôležité posúdiť, či môže byť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný aj pokiaľ ešte nebol ukončený priamy pokus o prevod nehnuteľnosti, keďže najčastejším účelom nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnosti je zamedzenie prevodu nehnuteľnosti na tretiu osobu. Žalobkyňa poukázala aj na rozhodovaciu prax súdov, konkrétne rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/278/2014, sp. zn. 17Co/255/2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/337/2009, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/44/2015. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť z nasledovných dôvodov:

4. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Ako vyplýva z uvedených ustanovení CSP, nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je tu obava, že exekúcia bude ohrozená. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez takejto bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozená, prípadne by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli aspoň osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je potrebné teda vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená jedine za predpokladu, ak sa preukáže, že existencia takýchto konkrétnych úkonov strán sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže sa dôvodne obávať nenapraviteľnej, alebo ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre jeho nariadenie nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobkyne a je potrebné tieto tvrdenia aspoň osvedčiť do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia pred požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

7. V preskúmvanej veci ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, a to počas konania, keď žalobkyňa podala dňa 09.12.2019 žalobu vo veci samej o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 21.08.2019 a o určenie, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre k.ú. K., ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy. Žalobkyňa spolu so žalobou podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa akéhokoľvek nakladania, prevodu na tretie osoby a zaťažovania právami tretích osôb nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 21.08.2019, a teda nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. K., a to dom súp. č. XXX, postavený na parcele č. XXXX, parcela registra "C" č. XXXX - zastavané plochy a nádvorcia, vo výmere XXX m² a parcela registra "C" č. XXXX - zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 114 m² (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“), keď žalobkyňa je toho názoru, že tento právny úkon je neplatný a existuje dôvodná obava, že žalovaná previedie vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na tretiu osobu.

8. Pokiaľ ide o to, či žalobkyňa osvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery, odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňou predložené dôkazy, nachádzajúce sa v súdnom spise, potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi žalobkyňou a žalovanou neodôvodňujú. Žalobkyňa spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako prílohu predložila list vlastníctva č. XXXX, kúpnu zmluvu zo dňa 21.08.2019, Notársku zápisnicu zo dňa 21.08.2019, fotokópiu občianskeho preukazu svedka a potvrdenie Notárskeho úradu o prevode notárskej úschovy. Tieto listiny osvedčujú skutkový stav, a to, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností je žalovaná, ktorá tieto nadobudla na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2019, pričom z notárskej zápisnice vyplýva, že žalovanou bola zložená do notárskej úschovy suma 15.000,- € na zaplatenie druhej časti kúpnej ceny za nehnuteľnosti. Tieto skutočnosti však neosvedčujú, že by sa žalobkyni mala poskytnúť neodkladná ochrana nariadením neodkladného opatrenia alebo, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Z uvedených žalobkyňou predložených dôkazov nevyplýva, že by žalovaná konala s tým úmyslom, aby predmetné nehnuteľnosti previedla na inú osobu, či tieto zaťažila právom tretích osôb. Ako je uvedené vyššie, nie je možné vychádzať len zo skutkového stavu ako ho tvrdila žalobkyňa a z týchto tvrdení abstrahovať dôvodnosť obavy vzniku ujmy na strane žalobkyne v prípade, že jej nebude poskytnutá ochrana neodkladným opatrením ako sa žalobkyňa domáhala. Súd prvej inštancie preto správne dospel k záveru, že žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami.

9. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, Okres S., Q. K., k.ú. K., k predmetným nehnuteľnostiam vyplýva, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností je žalovaná a k predmetným nehnuteľnostiam je zapísaná poznámka o tom, že na Okresom súde J. S. nad I. prebieha konanie o neplatnosť právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva pod sp. zn. 12C/73/2019. Uvedená

poznámka, má charakter informatívnej poznámky, ktorá informuje vlastníka nehnuteľnosti ako aj všetky ďalšie dotknuté osoby, prípadne súdy, notárov, exekútorov, realitný trh a ostatné osoby o skutočnosti, ktorá sa týka nehnuteľnosti, a to o prebiehajúcom súdnom konaní, ktoré môže mať následne vplyv na zápis vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam. I keď priamo uvedená poznámka neobmedzuje vlastníka v práve nakladať s nehnuteľnosťou (nejde o poznámku obmedzujúcu), Civilný sporový poriadok cez prizmu subjektívnej záväznosti rozsudku v konaní o určenie vecného práva k nehnuteľnosti, ktorý je v zmysle § 228 ods. 2 záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní v spojení s ustanovením § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon) priamo poskytuje ochranu toho subjektu, v prospech ktorého by v zmysle rozsudku bolo určené vecné právo k nehnuteľnosti, a to tým, že okresný úrad by vyznačil stav pred týmto právnym úkonom, čo zároveň platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Teda aj v prípade, ak by žalovaná previedla predmetné nehnuteľnosti na tretiu osobu a následne by rozsudok súdu vo veci samej týkajúci sa vecného práva bol v prospech žalobkyni, správa katastra by v katastri nehnuteľností vyznačila stav pred týmto prevodom na ďalšiu osobu. Neodkladné opatrenie by preto len v danej veci duplovalo právnú ochranu, ktorá je žalobkyni už poskytnutá zo zákona tým, že na uvedenom liste vlastníctva je vyznačená poznámka k predmetným nehnuteľnostiam, ako je uvedené aj vyššie. Preto aj táto skutočnosť je dôvodom, pre ktoré v danej veci absentuje potreba bezodkladne upraviť pomery strán a z dôvodu ktorého je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nedôvodný.

10. Odvolací súd vzhľadom na uvedené, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CPS ako vecne správne potvrdil.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).